

UJ ÉLETT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged, Vásárhelyi-súgárút 2.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI
FOLYÓIRAT.

Előfizetési ára:
Negyedévre . . . . . 150 K.
Fél . . . . . 300 „

TARTALOM : *Transsylvania*: Október 6.; *Csanády György*: A magyar Óceánon, vers; *Cserzy Mihály*: A lovon járó asszony, regény; dr. *Erdélyi László*: A székely és magyar, mint a nyugateurópai kultúra öre; dr. *Biró Venczel*: Huszti Endre Frankfurtban; dr. *Bartók György*: A művészi szemlélés; *Udvarhelyi*: A női divat lélektana; *Szamos*: Erdélyben; *Tompa László*: versek; *Bo-Sin Endre*: Vasárnap, novella; *Molnár Endre*: Látogatás Gárdonyi Géza emlékére; *Fodor Gyula*: Istenítélet, novella; *Csanády György*: Il duomo, elbeszélés; *Reményik Sándor*: Beszélgetés Beethovennel, vers; Székely diák naplójából . . . ; stb.

Október 6

fekete betűkkel vésődik szemünk elé, amint fáradt kézzel új lapot fordítunk a naptárban.

Megszoktuk már október 6.-át, mint nemzeti gyászünnepet megünnepelni, s a megszokás sokat lekoptatott már ez ünneplés bensőségességéből, jelentőségéből. Az aradi tizenhárom nagyszerű vértanusága, a nemzet dicsőséges, hősi bukása csöndesen fájó emlékként rezdült meg csupán lelkünkben a boldogabb béke boldog napjaiban. Fájdalmunkat dicsőséges harcok glóriás fénye tompította, gyászunkra emlékezve a nemzeti feltámadás büszke mozdulatára tévedt a szemünk.

Hazátlan, porbasujtott sorsunkban amint most megállunk a tizenhárom aradi hős tragikus sorsa fölött, szemünkből a könny bővebben árad, szívünkben a fájdalom fájóbban ég. Emlékezetük, gyászuk új életre éled, új fájdalommal, gyásszal telik be. Sirjuk fölött, új, frissen hantolt sírok fölé roskad a térdünk.

Bocsássák meg nekünk dicsőséges tizenhárom vértanuk: sirjuk fölött mi a magunk pusztulását, magunk gyászát siratjuk.

Nekünk is volt októberünk, nekünk is volt elhullásunk, romlásunk — csak éppen vértanuink nem voltak.

Lassu méregtől botorul, gyáván úgy veszünk el, hullottunk el, mint az őszi legyek. Szabadságot, becsületet úgy veszítettünk el, hogy már a vérünk hullása is csak bűnhődés lehet, arcunk pirulása csak szégyenpir lehet.

1849 október 6.-án a magyar szabadságért vértanuhalált halt hős tábornokok emlékezetében lehajtott fejjel, szégyenbe görnyedt magyar büszkeséggel ma nem tudunk ünnepelni. Könnyeink ma a megbánás keserű könnyei, s megtorpanásunk saját bukásunk mélységét mereszti szemünk elé.

A csonka ország határain innen és túl, száműzött, rabságos magyarok rabföldben nyugvó vértanuink sirjánál félve várunk biztatást, feloldozást, s megsorvadtt karjainkat nem az áldás kegyeltes, nemes mozdulatára emeljük, de koldus marokkal, kérő szegénységben nyújtjuk ki felénk.

Amit ma október 6.-a ünnepeletlen ünnepeért engesztelésül adhatunk, amiben mégis méltók, egyedül érdemesek lehetünk, az megbánásunk mélységes őszintesége, bűneinkért való fájdalomunk porig sujtó nagysága lehet csupán. Meggyújtott fáklyánk ma minden vétkeinket, átokban fogant gyengeségeinket gyökeréig kell, hogy elégesse, hogy örök világossággal ragyoghasson álmaik felett, s fényében új utat leljünk a szebb, boldogabb magyar jövő felé.

TRANSYLVANUS.